

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА

СУДОУСТРІЙ УКРАЇНИ

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки магістра
спеціальності 081 «Право»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Бова Є.Ю.** – к.ю.н., доцент кафедри правознавства
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»;
Серга С.М. – старший викладач кафедри
правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Кукоба О.О. к. ю. н., суддя Полтавського окружного адміністративного суду;
Шановал В.Д. к. ю. н., доцент, завідувач кафедри «Теорії, історії держави та права»
Кременчуцького національного університету імені Михайла остроградського

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 5 від 24 грудня 2015 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г.В.

УЗГОДЖЕНО

На засіданні науково-методичної групи
напряму підготовки/спеціальності
протокол № 2 від 24 грудня 2015 р.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г.В.

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«__» _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М.Є.

ВСТУП

Судоустрій України належить до циклу професійно-орієнтованих навчальних дисциплін, в якій вивчаються засади судоустрою та функціонування судів України як органів судової влади, що відправляють правосуддя. Правосуддя є змістовною та організаційною стороною судової влади, яка в умовах розбудови України як правової демократичної держави потребує реформування відповідно до європейських стандартів її функціонування.

Засвоєння дисципліни «Судоустрій України» дозволить більш глибоко усвідомити завдання, які поставлені перед вітчизняною судовою системою, види та форми судочинства, гарантії діяльності суддів, професійний статус судді та органів суддівського самоврядування; сприятиме зміцненню законності та правопорядку.

Предметом навчальної дисципліни «Судоустрій України» є правовідносини, які виникають у сфері організації та функціонування органів судової влади.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни визначаються її комплексним інтегральним характером, тісним зв'язком з комплексом базових гуманітарних та юридичних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни складається з двох модулів:

I модуль – Засади організації судової влади;

II модуль – Суди загальної юрисдикції: види та розмежування повноважень.

Структура навчальної дисципліни «Судоустрій України» визначається на основі часу, виділеного для цієї дисципліни відповідно до робочого навчального плану.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1 Метою вивчення дисципліни «Судоустрій України» є комплексне осмислення шляхів розвитку та вдосконалення вітчизняного судочинства, опанування теоретичного підґрунтя для практичних дій щодо розроблення та впровадження європейських гуманістичних стандартів організації та функціонування судової гілки влади в Україні. Студенти-правники повинні отримати знання щодо конституційних принципів правосуддя, організації системи судоустрою, порядку здійснення правосуддя в Україні, професійного статусу судді, що сприятиме кращому розумінню ролі і місця суду в суспільстві та забезпечить належну фахову підготовку студента.

1.2. Основними завданнями дисципліни є: засвоєння теоретичних засад судочинства, а також термінів, які використовуються при вивченні дисципліни (правосуддя, суд, суддя, принципи правосуддя, система судоустрою тощо); розширення знань про завдання сучасної судової системи України, види і форми судочинства та гарантії суддівської діяльності; ознайомлення з правовим та організаційним забезпеченням суду, правовим статусом Державної судової адміністрації України та органами суддівського самоврядування в Україні; процедури дисциплінарного провадження щодо суддів та звільнення з посад суддів судів загальної юрисдикції тощо.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми за результатами вивчення дисципліни «Судоустрій України» студенти повинні знати:

- правові джерела та основні категорії навчальної дисципліни «Судоустрій України»;
- принципи організації і діяльності судів;
- систему судів України та статус суддів;

- статус, завдання і повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Вищої ради юстиції;

- поняття і завдання суддівського самоврядування;

- особливості забезпечення діяльності судів;

вміти:

- правильно тлумачити і застосовувати норми національного та міжнародного законодавства;

обґрунтовувати й відстоювати свою правову позицію, захищати права, свободи і законні інтереси громадян, юридичних осіб, інтереси держави і суспільства.

На вивчення навчальної дисципліни «Судоустрій України» відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль I ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Тема 1. Історичні аспекти становлення судової системи України. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Судоустрій України»

Історичні етапи становлення та розвитку судової системи України. Історія створення господарських та адміністративних судів.

Стратегія розвитку судової системи на 2015 - 2020 роки.

Предмет, завдання і система навчальної дисципліни «Судоустрій України». Методологія навчальної дисципліни «Судоустрій України». Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни «Судоустрій України». Правові джерела навчальної дисципліни.

Тема 2. Судова влада в Україні

Поняття, ознаки, завдання судової влади. Правосуддя як самостійна галузь державної діяльності. Особи, уповноважені на здійснення правосуддя. Функції судової влади: поняття, види та характеристика. Символи судової влади.

Форми реалізації судової влади. Судочинство як форма реалізації судової влади. Розмежування термінів судочинство та правосуддя.

Поняття та класифікація нормативно-правових актів у сфері реалізації судової влади. Статус та значення рішень Конституційного Суду України, Верховного суду України та постанов Пленумів Вищих спеціалізованих судів. Застосування практики Європейського суду з прав людини в діяльності судових органів. Методологія тлумачення та застосування нормативно-правових актів.

Акти органів судової влади: поняття, основні ознаки та види. Форми судових актів.

Тема 3. Засади судочинства

Поняття та значення засад судочинства.

Конституційні засади судочинства. Принцип верховенства права. Принцип законності. Засади рівності учасників судового процесу перед законом та судом.

Засади забезпечення доведеності вини. Принцип змагальності сторін та свободі у наданні суду своїх доказів та доведенні перед судом їх переконливості. Принцип підтримання державного обвинувачення в суді прокурором. Принцип забезпечення обвинуваченому права на захист. Засади гласності судового процесу та його повного фіксування технічними засобами. Засади апеляційного та касаційного оскарження рішення суду. Засади обов'язковості рішень суду.

Засади судочинства в судах окремих судових юрисдикцій. Принцип поваги до честі та гідності у цивільному судочинстві. Принцип офіційного з'ясування обставин справ в адміністративному судочинстві.

Особливі принципи кримінального судочинства: забезпечення права на свободу та особисту недоторканність; недоторканість житла чи іншого володіння особи; таємниця спілкування; невтручання у приватне життя; недоторканність права власності; презумпція невинуватості та забезпечення доведеності вини; свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї; заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення; безпосередність дослідження показань, речей і документів.

Право на судовий захист: сутність та гарантії забезпечення. Правова допомога при реалізації права на справедливий суд. Право на справедливий суд у світлі вимог Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини.

Тема 4. Сучасна система судоустрою України

Поняття системи судів загальної юрисдикції. Система загальних судів. Система судів адміністративної юрисдикції. Система судів господарської юрисдикції. Поняття судової ланки і судової інстанції, характеристика та розмежування цих термінів. Спеціалізація судів та суддів загальної юрисдикції.

Засади забезпечення єдності системи судів загальної юрисдикції.

Порядок утворення та ліквідації судів. Визначення кількості суддів у судах загальної юрисдикції. Адміністративні посади в суді. Порядок обрання суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад.

Склад суду та його визначення. Автоматизована система документообігу суду.

Система оцінювання роботи суду: стандарти, критерії, показники та методи.

Тема 5. Забезпечення функціонування судової влади

Система та гарантії забезпечення функціонування судової влади. Засади та порядок фінансування судів. Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист працівників судової системи.

Державна судова адміністрація України: статус та повноваження. Прес-центр судової влади. Територіальні управління Державної судової адміністрації України.

Апарат суду: поняття, організація діяльності. Помічники суддів та секретарі судових засідань судів загальної юрисдикції: особливості правового статусу та повноваження.

Служба судових розпорядників. Забезпечення охорони та підтримання порядку в судах. Державний захист працівників суду.

Тема 6. Правове регулювання статусу судді, присяжних та народних засідателів

Статус судді: сутність та правова основа. Незмінюваність судді. Незалежність та недоторканість судді: поняття, зміст, гарантії забезпечення. Вимоги щодо несумісності. Відповідальність за неповагу до суду чи судді: поняття та види. Права та обов'язки судді. Особливості забезпечення суддів.

Поняття та статус народного засідателя та присяжного. Гарантії прав народних засідателів і присяжних. Вимоги до народних засідателів та присяжних. Складення списків народних засідателів та присяжних. Обов'язки народних засідателів та присяжних. Підстави і порядок увільнення від виконання обов'язків народного засідателя та присяжного. Залучення народних засідателів, присяжних до виконання обов'язків у суді.

Тема 7. Засади формування суддівського корпусу

Органи та посадові особи, які беруть участь у формуванні суддівського корпусу. Повноваження Президента України та Верховної Ради України щодо призначення та звільнення суддів. Кваліфікаційна комісія суддів України: статус, склад комісії та компетенція. Вища рада юстиції: статус, склад, компетенція.

Порядок зайняття посади судді в суді загальної юрисдикції. Вимоги до кандидатів на посаду судді. Порядок призначення на посаду судді вперше. Розгляд питання про обрання на посаду суддів безстроково.

Кваліфікаційний рівень судді: сутність та значення. Кваліфікаційне оцінювання суддів. Підготовка судді та його регулярне оцінювання. Національна школа суддів України: статус, завдання, структура.

Підстави та порядок застосування до судді дисциплінарної відповідальності.

Етика судді. Кодекс суддівської етики. Вимоги законодавства з питань запобігання корупції щодо діяльності суддів. Конфлікт інтересів в діяльності суддів та шляхи його врегулювання.

Підстави та порядок звільнення судді з посади. Припинення повноважень судді.

Тема 8. Суддівське самоврядування в Україні

Поняття, завдання суддівського самоврядування. Організаційні форми суддівського самоврядування.

Збори суддів: поняття та компетенція. Порядок діяльності зборів суддів. Прийняття та виконання рішень зборів суддів.

Вищі органи суддівського самоврядування. З'їзд суддів України – поняття, компетенція. Порядок скликання з'їзду суддів України. Обрання делегатів на з'їзд суддів України. Порядок проведення з'їзду суддів України.

Порядок формування, склад та компетенція Ради суддів України. Комітети Ради суддів України.

Забезпечення діяльності органів суддівського самоврядування.

Модуль II

СУДИ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ: ВИДИ ТА РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ

Тема 9. Місцеві суди

Місцевий суд - перша ланка судової системи. Види місцевих судів. Повноваження місцевих судів.

Склад місцевого суду: поняття, акцент на подвійності законодавчого визначення терміну «склад суду». Суддя місцевого суду та його повноваження. Повноваження голови та заступника голови місцевого суду. Здійснення судочинства одноособово, колегією суддів, за участю народних засідателів та присяжних.

Проблемні питання розмежування компетенції між судами. Визначення та розмежування термінів: юрисдикція, підвідомчість, компетенція, підсудність.

Тема 10. Апеляційні суди

Апеляційний суд, його місце в системі судів загальної юрисдикції. Види і мережа апеляційних судів. Повноваження апеляційних судів.

Склад апеляційного суду. Суддя апеляційного суду. Повноваження голови та заступника голови апеляційного суду.

Особливості повноважень судів апеляційних інстанцій різних юрисдикцій за наслідками розгляду апеляційних скарг.

Тема 11. Вищі спеціалізовані суди

Вищі спеціалізовані суди. Склад вищих спеціалізованих судів. Повноваження вищих спеціалізованих судів. Суддя вищого спеціалізованого суду. Повноваження голів та заступників голів вищих спеціалізованих судів.

Пленуми вищих спеціалізованих судів: види, склад та компетенція. Порядок скликання та прийняття рішень пленумами вищих спеціалізованих судів.

Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган вищого спеціалізованого суду.

Особливості повноважень вищих спеціалізованих судів за наслідками розгляду касаційних скарг.

Тема 12. Верховний Суд України

Верховний Суд України - найвищий орган у системі судів загальної юрисдикції. Повноваження Верховного Суду України. Склад Верховного Суду України. Судові палати Верховного Суду України: види та компетенція.

Суддя Верховного Суду України та його повноваження. Повноваження голови Верховного Суду України. Порядок обрання Голови Верховного Суду України. Порядок дострокового звільнення з посади Голови Верховного Суду України. Заступник Голови Верховного Суду України: порядок обрання та повноваження.

Пленум Верховного Суду України: склад, повноваження і порядок діяльності.

Науково-консультативна рада та офіційний друкований орган Верховного Суду України.

Тема 13. Конституційний Суд України

Конституційний Суд України - єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні. Статус, завдання та нормативне регулювання діяльності Конституційного Суду України. Основні принципи діяльності Конституційного Суду України. Повноваження Конституційного Суду України: зміст та межі. Підстави для визнання правових актів неконституційними.

Склад Конституційного Суду України. Порядок призначення суддів Конституційного Суду України. Вимоги до судді Конституційного Суду України. Статус судді та повноваження. Повноваження Голови та заступників Голови Конституційного Суду України. Звільнення з посади судді Конституційного Суду України. Гарантії діяльності суддів Конституційного Суду України.

Форми та порядок звернення до Конституційного Суду України. Порядок конституційного провадження у справі. Прийняття рішень і дача висновків Конституційним Судом України. Обов'язковість рішень і висновків Конституційного Суду України. Порядок виконання рішень і висновків Конституційного Суду України.

Тема 14. Міжнародні установи

Європейський суд з прав людини: статус, кількість суддів та посадові критерії до них, склад суду, компетенція та юрисдикція суду, умови прийнятності заяв.

Міжнародний суд ООН: статус, юрисдикція.

Міжнародний кримінальний суд: статус, юрисдикція.

Поняття, правова природа та джерела правового регулювання міжнародних комерційних арбітражів. Юрисдикція міжнародного комерційного арбітражу.

3. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598.

2. Європейська угода про осіб, що беруть участь у процесі Європейського суду з прав людини. Страсбург, 5 березня 1996 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_324

3. Європейська хартія про статус суддів від 10 липня 1998 року // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_236

4. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Права людини. Міжнародні договори України, декларації, документи. – К., 1992. – С.18–24.

5. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод (Рим, 1950) // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004

6. Основні принципи незалежності судових органів, схвалені резолюціями Генеральної Асамблеї ООН 29 листопада та 13 грудня 1985 року // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_201

7. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3781- XII // Відомості Верховної Ради України. –

1994. – № 11. – Ст. 50. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>

8. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV // *Голос України*. – 2006. – 04 (05.04.2006). – № 62.

9. Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України від 21 лютого 2014 року № 742-VII // *Голос України*. – 2014. – 03, 01.03.2014. – № 39 – спецвипуск. *Офіційний вісник України*. – 2014. – № 19 (11.03.2014). – Ст. 583.

10. Про державну службу: Закон України від 16 грудня 1993 року № 3723-XII // *Відомості Верховної Ради України*. – 1993. – № 52. – Ст. 490.

11. Про відновлення дії окремих положень Конституції України: Закон України від 21 лютого 2014 року № 742-VII // *Голос України*. – 2014. – 03, 01.03.2014. – № 39 – спецвипуск. *Офіційний вісник України*. – 2014. – № 19 (11.03.2014). – Ст. 583.

12. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV // *Голос України*. – 2006. – 04 (05.04.2006). – № 62.

13. Про Конституційний Суд України: Закон України від 16 жовтня 1996 року № 422/96-ВР // *Відомості Верховної Ради України*. – 1996. – № 49. – Ст. 272. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/422/96-вр>

14. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 року № 1906-IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2004. – № 50. – Ст. 540. Із змінами, внесеними Законом від 5 червня 2014 року № 1323-VII (1323-18) // *Відомості Верховної Ради України*. – 2014. – № 34. – Ст. 1166. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1906-15>

15. Про судоустрій та статус суддів: Закон України від 7 липня 2010 року № 2453-VI // *Відомості Верховної Ради України* – 2010. – № 41, /№ 41-42; № 43; № 44-45/. – Ст. 529. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>

Основна література:

16. Молдован В.В. Молдован А.В. Судоустрій України: Навч. посібник. – 5-те вид., доповн. і переробл. – К.: Алерта, 2015. – 320 с.

17. Організація судових та правоохоронних органів [Текст]: підручник / [І.Є. Марочкін, Л.М. Москвич, П.М. Каркач та ін.]; за ред. І. Є. Марочкіна; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". - Х.: Право, 2014. - 445 с.

18. Погорецький М.А. Судоустрій України: підручник/ за ред.: М.А. Погорецького. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 344 с.

19. Судоустрій України [Текст]: підручник [Гринюк В.О. та інш.]; за ред. М.О. Погорецького, О.Г. Яновської; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Нац. шк. суддів України. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 339 с.

Додаткова література:

20. Бринцев В.Д. Організаційне забезпечення діяльності судів на регіональному рівні (нормативна база, проблеми та шляхи вирішення) / В.Д. Бринцев. – К.: Юстініан, 2003. – 400 с.

21. Галівець І.В. Роль апарату в організації роботи суду / І.В. Галівець // *Вісник господарського судочинства*. – 2013. – № 3. – С. 54–58.

22. Дудченко О.Ю. Адміністрування в судовій системі: поняття та перспективи реформування / О.Ю. Дудченко // Юрист України. – 2013. – № 2. – С. 138–143.
23. Жуковский А.Г. Судустройство Украины: история, теория и практика : учеб. пособие / А.Г. Жуковский. – Х.: Бурун Книга, 2010. – 464 с.
24. Застосування Європейської конвенції з прав людини при розгляді в судах господарських справ / Автори: І. Ліщина, Т. Фулей, Х. Хембах. – К.: Істина, 2011. – 208 с.
25. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві / Фулей Т. І. – К.: ВАІТЕ, 2013. – 56 с.
26. Ігонін Р. Співвідношення понять "організаційне забезпечення судів", "організаційне управління в судах" та "судове управління" / Р. Ігонін // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2010. – № 4. – С. 37–45.
27. Кирилюк Р.І. Про сутність категорії "організація забезпечення" щодо діяльності судів / Р. Кирилюк // Публічне право. – 2012. – № 2. – С. 42–48.
28. Коваль В.М. Перспективи та шляхи розвитку судового адміністрування в Україні / В.М. Коваль // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 3. – С. 48–50.
29. Кампо В., Савчин М.. Легітимність рішень конституційних судів у контексті доктрини верховенства права: компаративний та праксеологічний аспекти // Вісник Конституційного суду України. – 2010. – № 5. – С. 99–110.
30. Которобай С. Роль апарату в організаційному забезпеченні роботи адміністративного суду / С. Которобай // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2012. – № 1. – С. 31–34.
31. Кухар В.І. Організаційно-правові аспекти судового адміністрування / В.І. Кухар // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 3. – С. 33–36.
32. Молдован В.В. Судуострій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН: Навч. посібник / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Кондор, 2009. – 256 с.
33. Москвич Л.М. Доступність суду як стандарт ефективної організації судуострою / Л.М. Москвич // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2011. – Вип. 22. – С. 149–160.
34. Москвич Л.М. До питання вдосконалення судового управління в Україні / Л.М. Москвич // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2012. – Вип. 24. – С. 99–107.
35. Назаров І. Міжнародний досвід щодо уніфікації принципів побудови судової системи // Право України. – 2010. - №7; Судуострій України. Підручник. / За редакцією С.В. Ківалова. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – С. 384;
36. Обрусна С. Організаційно-правові засади управління судовою системою України: сучасний стан та перспективи розвитку в умовах судової реформи / С. Обрусна // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. – 2010. – Вип. 83. – С. 57–60.
37. Овсяннікова О.О. Транспарентність судової влади: моногр. / О.О. Овсяннікова. – Х.: ФІНН, 2010. – 336 с.
38. Овчаренко О.М. Проблема використання сучасних технологій в організації роботи суду / О.М. Овчаренко // Питання боротьби зі злочинністю. – Х., 2011. - Вип. 22. - С. 96–107.
39. Організація роботи суду : навч. посіб. / Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого"; за заг. ред. І.Є. Марочкіна. – Х.: Право, 2012. – 256 с.
40. Організація судових та правоохоронних органів: нормативні акти / упоряд. А.В. Лапкін. – Х.: Право, 2012. – 390 с.

41. Осетинський А.Й. Актуальні питання підвищення ефективності та якості організації роботи господарських судів в Україні / А.Й. Осетинський // Вісник господарського судочинства. – 2012. – № 5. – С. 51–64.
42. Осетинський А.Й. Організація роботи та адміністрування – запорука якісного відправлення правосуддя / А.Й. Осетинський // Вісник господарського судочинства. – 2013. – № 3. – С. 19–26.
43. Приймаченко Д. Співвідношення понять "організаційне забезпечення судів", "Організаційне управління в судах" та "судове управління" / Д. Приймаченко, Р. Ігонін // Слово національної школи суддів України. – 2013. – № 1. – С. 57–66.
44. Селіванов А.О. Питання теорії конституційного правосуддя в Україні: актуальні питання сучасного розвитку конституційного правосуддя / А.О. Селіванов, А.А. Стрижак. – К.: Логос, 2010. – 276 с.
45. Стаття 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: стандарти застосування при здійсненні правосуддя. / Автори: Н. Ахтирська, В. Філатов, Т. Фулей, Х. Хембах. – К.: Істина, 2011. – 200 с.
46. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України [Текст]: навч. посіб. Р.В. Бараннік, Т.О. Гій; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – [Вид. 3-тє, переробл. і доповн.]. – К.: КНТ: БУРУН и К, 2013. – 369 с.
47. Судоустрій УСРР і РСФРР [Текст] : монографія / В.А. Обуховський; перекладач М. Михальчук. – Х.: Юрид. вид-во Наркомюсту УСРР, 1928. – 109 с.
48. Судоустрій України [Текст] : підручник [С.В. Ківалов та ін.]; за ред. С.В. Ківлова, д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України та АПН України; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 383 с.
49. Тихий В.П. Правова природа, повноваження, рішення та висновки Конституційного Суду України / В.П. Тихий // Вісн. Акад. адвокатури України. – Вип. 10. – 2007. – С. 5-19.
50. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини в адміністративному судочинстві: Науково-методичний посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. – К., 2015. – 128 с.
51. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. – 2-ге вид. випр., допов. – К., 2015. – 208 с.
52. Шевченко А.В. Дисциплінарна відповідальність суддів України: монографія / за заг. ред. Проф. М.А. Погорецького. – К.: ВД "Дакор", 2014. – 260 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності

Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль. Об'єктами системи поточного та підсумкового контролю є робота студентів на семінарських (практичних) заняттях та виконання індивідуальних (домашніх) завдань. Поточний контроль здійснюється при проведенні семінарських (практичних) та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни.

Під час проведення семінарських занять застосовується такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів. При проведенні практичних занять – контроль

здійснюється при розв'язуванні окремим студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій.

Поточний контроль, який застосовується під час індивідуально-консультативних занять, здійснюється за допомогою відповідних тестів в усній чи письмовій формі. Такий контроль застосовується по відношенню до тих студентів, які мають поточну заборгованість із поважних причин. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних (домашніх) завдань здійснюється за допомогою перевірки викладачем результатів розв'язання ситуативних завдань (задач).

Підсумкове оцінювання знань з дисципліни здійснюється у формі ПМК (заліку).

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики успішності навчання студентів з дисципліни «Судоустрій України» є усне опитування та обговорення теоретичних питань на семінарських та лекційних заняттях, пакети тестових завдань, ситуаційні завдання (кейси) з дисципліни, пакети завдань для модульних контрольних робіт, пакет завдань для комплексної контрольної роботи з дисципліни.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається з суми балів за результатами поточного контролю знань та складання заліку. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в ПУЕТ, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка «відмінно» (90–100 балів) передбачає, що студент має широкі і системні знання з дисципліни і правової практики з неї; самостійну логічну відповідь на питання з використанням матеріалів підручників, монографій, преси; вірно вирішення практичного завдання; вміє використовувати набуті знання та приймати рішення в нестандартних ситуаціях; переконливо аргументує відповіді;

Оцінка «дуже добре» (82–89 балів) передбачає, що студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінка «добре» (74–81 бал) передбачає, що студент має а системні знання з дисципліни, надає самостійну відповідь на питання з використанням більшого матеріалу ніж у конспекті, вірно вирішує практичного завдання, самостійно виправляє помилки, серед яких є суттєві.

Оцінка «задовільно» (64–74 бали) передбачає, що студент самостійно відтворює значну частину теоретичного матеріалу, знає базові поняття, за допомогою викладача здатен виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Оцінка «достатньо» (60–63 бали) передбачає, що студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну його частину відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю» (35–59 балів) передбачає, що студент володіє навчальним матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину.

Оцінка «незадовільно з обов'язковим вивченням залікового кредиту» (1–34 бали) передбачає, що студент володіє на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.